

Анализ на Проект за Закон за детето

---

*Проектът е предложен от Министерство на труда и
социалната политика*

Ноември 2011 г.

От адв. д-р Виктор Костов
и Екип на „Свобода за всеки – адвокати”
editor@center-religiousfreedom.com

До всички:

Настоящият документ се състои от две неразделни части. *Общ коментар* от около две страници - дава обобщеното ни отношение към проекта за Закон за детето; *Подробен коментар* - представлява таблица на седемнадесет страници, в които са коментирани и критикувани редица от разпоредбите в проекта. Анализът е предназначен за публично разпространение. Авторските права и включването на препратки при цитиране следва да се зачитат.

Общ коментар:

Проектът за Закон за детето има **съществени и крайни недостатъци**, които го правят негоден като сбор от правни норми, уреждащи обществени отношения в полза на всички.

Под предлог за защита на правата на детето, обсъжданият проект за закон **отнема родителските права на родителите** в полза на държавата. Добре звучащата фраза „права на детето” в тази законопроект на практика прикрива стремеж към нов социален експеримент, социално инженерство от най-опасен тип – насочен към разрушаването на семейството и връзката родители – деца.

В проекта се цитират директиви на международни организации за защита на „правата на детето”, които обаче са в разрез с редица международни документи, по които България е страна и които защитават правото на родителите над възпитанието, отглеждането и образованието на техните деца: Всеобщата декларация за правата на човека, чл. 26, ал. 3; Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), Протокол 1, чл. 2; Международния пакт за гражданските и политически права, чл.18, ал. 4 и др.

Ако този проект стане закон, българското семейство, ще бъде върнато в годините на мрачния комунистически **тоталитаризъм**, в който децата не принадлежат на своите родители, а на социалистическата държава, но при новите политически и обществени условия. Характерът на законопроекта може да бъде определен като демагогски и заблуждаващ. Тъй като правата, които се отнемат от родителите и привидно се дават на детето, не могат да бъдат упражнявани в повечето случаи самостоятелно от последното, то някой трябва да встъпи в тази роля, отнета от родителите. Това, естествено е държавната бюрокрация.

Проектът въвежда „свободи“ и „права“, напълно **неадекватни и неподходящи за едно дете**, например право на защита от „дискриминация на основа сексуална ориентация“, „право на събиране и разпространяване на информация“, право на сдружаване.

Някои разпоредби в защита на тези „права“ звучат открито в стила на нацистката и комунистическата държава по отношение на тяхната политика към децата: образованието е задължително от 5 до 16 години. Предвижда се **държавна протекция на „всяко дете“** от въвличане в „религиозни дейности“, което на дело означава, че държавата може да се намеси във всеки случай, в който родителите обучават, възпитават и отглеждат собствените си деца съгласно своите религиозни възгледи. При неизпълнение на наложените от държавата ограничения на свободата на вярата и съвестта на родителите и децата им санкцията е огромна глоба (чл. 23, ал. 3 във връзка с чл. 221, ал. 10). Термините, употребени в проекта, са достатъчно неясни и мъгляви, за да допуснат отнемането на родителски права поради религиозните убеждения на родителите.

Родителите са третираны като тези, които само „полагат грижи“ за детето, докато умът и ценностите му се формират от държавата (чл. 34). На родителите е изведено задължението да „подкрепят“ „свободното“ формиране на убеждения на децата. Колко „свободно“ са формирани тези убеждения личи от другите разпоредби на проекта. Убежденията на децата ще бъдат наложените от държавната пропаганда в училищата, които са задължителни. Родителите са лишени от правото и възможността да формират характера, морала и убежденията на собствените си деца. Чл. 210, ал. 3 въвежда процесуално недопустимия институт **на анонимни сигнали и жалби** при „насилие“ над дете, като „насилие“ включва всяко причиняване на болка, или „психическо“ или „друго“ насилие – нововъведени категории, противоречащи на основни принципи в правото и законотворчеството.

Въвеждат се *морално и психически вредни за децата практики* като сексуално образование за деца от предучилищна възраст. Държавата ще подкрепя **„организациите с нестопанска цел, работещи в областта на сексуалното и репродуктивно здраве и семейното планиране и си сътрудничат с тях при обучението на децата и учениците, както и при изпълнение на информационни кампании в тази област.“** Подобна политика излага невръстните деца, далеч от родителски контрол в класните стаи, на хомосексуална пропаганда и неприлични и неподходящи за деца материали, промоцирани от радикални феминистки и други организации за сексуална пропаганда.

Критикувания проект за закон е изтъкан от *неадекватна житейска и правна логика*. При формиране на „най-добрия интерес на детето”, законът предвижда вземане предвид **желанията и чувствата на детето** - критерий, който е неразумен, необмислен и противоречи на всеки здрав разум и традиция в отглеждането на деца.

В редица текстове на законопроекта логиката и правото са до такава степен преформулирани, че спокойно можем да говорим за **правен и житейски абсурд**.

Важен недостатък на проекта за Закон на детето е неговата дължина, хаотичност и излишно преуреждане на вече уредени отношения в съществуващото законодателство, а именно в Семейния кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за защита от домашно насилие, Закон за народната просвета, Закон за здравното осигуряване. Проектът предвижда въвеждането на нови бюрократични звена, които ще бъдат издържани от българския данъкоплатец.

Изводът е, че **този проект следва да бъде отхвърлен изцяло**, тъй като недостатъците му са толкова много и толкова съществени, че **поправката му е на практика невъзможна**. На второ място, такъв **закон за детето не е нужен**. Този проект просто наново урежда вече уредени отношения, и в този смисъл е излишен и усложнява и без друго сложната правна система в страната. Следва материята за детето да престане да бъде уреждана, след като вече има достатъчно механизми за защита в други закони.

Морален дълг е на всеки родител, който милее за децата си, както и на всеки човек, който е срещу радикалните социални експерименти, в ущърб на правата на хората и утвърдените ценности, **да се противопостави на превръщането на проекта за Закон за детето в реално действащо законодателство**.

Адв. д-р Виктор Костов
Екип „Свобода за всеки – адвокати”
Ноември, 2011

**Подробен коментар
на някои разпоредби от проект за Закон за детето**

Разпоредба от проект за Закон за детето	Коментар
<p>Чл. 1. (2) Държавата защитава и създава гаранции за правата на детето във всички сфери на обществения живот за всички групи деца съобразно възрастта, социалния статус, физическото, здравословното и психическото състояние, като осигурява на всички подходяща икономическа, социална и културна среда, здравеопазване, образование, свобода на възгледите и сигурност.</p> <p>(3) Целите на този закон са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. гарантиране правата на детето в Република България; 2. подкрепа на семейството за отглеждането и развитието на детето; 3. превенция на рисковете и ранна интервенция; 4. осигуряване на семейна и близка до семейната среда. 	<p>Ясно задаване на приоритет на държавата и нейната администрация. Никакво споменаване на ролята на родителите, сякаш детето не се ражда в семейство от баща и майка, но по някаква административна процедура, от държавата.</p>
<p>Чл. 2. (1) Политиката за детето се осъществява въз основа на приета от Народното събрание по предложение на Министерския съвет Национална стратегия за детето в съответствие с принципите на този закон.</p> <p>(2) В изпълнение на националната стратегия по ал. 1 Министерският съвет приема Национална програма за детето, предложена от председателя на Националния съвет за детето.</p> <p>(3) Общинската политика за детето се осъществява въз основа на приета от общинския съвет общинска програма за детето.</p> <p>(4) Държавата и общините осигуряват условия за участието на физическите и юридическите лица в дейности за гарантиране на правата на детето.</p>	<p>Никаква „национална” или друга държавна, законодателна, изпълнителна или общинска стратегия за „детето” не може да бъде реализирана без изричното съгласие и доброволно участие на родителите на децата.</p> <p>Този или подобен балансиращ принцип не е споменат нито в тази начална разпоредба, нито на друго място в законопроекта. Духът на този законопроект, както и буквата му, отричат ролята на майката и бащата и я заместват с бездушни програми на централни и местни изпълнителни звена на държавата.</p>
<p>Чл. 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „позитивно родителство” се отнася 	<p>Кой решава кое е в най добрия интерес на детето и оттук – що е „позитивно</p>

<p>до поведението на родителите, основаващо се на най-добрия интерес на детето, който е отглеждане, даване на възможности, липса на насилие и признание и насочване, което включва поставяне на граници, за да се позволи пълното развитие на детето;</p>	<p>родителство”? Държавата и нейните органи нямат право да въвеждат категоризация на родителските грижи на родителите, освен когато става дума за престъпление, визирано в НК. Що е „насилие” според тази норма? Физическото дисциплиниране е християнски и религиозен модел, установен в Библията. То е предназначено за изграждането на характер у детето и е позитивна възпитателна мярка. Според този законопроект подобен род възпитание се счита за „насилие”. В същото време проектозаконът ще наруши авторитета на родителите, които директно се занимават с възпитанието на детето, в името на имагинерна загриженост на държавния чиновник.</p>
<p>Чл. 3: 26. „физическо насилие” е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание на детето без разстройство на здравето му; 27. „психическо насилие” са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение;</p>	<p>Т. 26: Ето тук е дефиницията на „физическо насилие”. Според тази дефиниция правото на физическо дисциплиниране на родителите по отношение на своето собствено дете е отнета от тоталитарната държава. Има ярка разлика между „причиняване на болка” с цел възпитателен ефект и „нанасяне на телесна повреда”. Здравият разум отсъства от това законово предложение в ущърб на правото на родителите да управляват децата си и да ги възпитават според убежденията си. Тази разпоредба нарушава и свободата на религията и съвестта на родителите, които според своите възгледи могат да избират средства и методи за възпитание, без намеса от държавата. Тази разпоредба е в непосредствен разрез с правото на родителите да избират методиката на възпитание при отглеждане на своите деца, съгласно своите убеждения. Т. 27: В правото не съществува и не може да съществува категорията „психическо насилие”. Насилието трябва да може да бъде обективизирано и доказано. Духовни и морални категории са в сферата на човешката личност, съвестта, които не могат да бъдат контролирани от държавата. „Подценяването” е „психическо насилие”?</p>

	<p>В какво се изразява „подценяването“? Ако детето каже: „Мамо, днес ми писаха шестица по физическо“, и майката отговори: „Голяма работа!“ то това би представлявало „психическо насилие“ според авторите на законопроекта. А насилието по този законопроект е основание за лишаване от родителски права. Що е „отхвърляне“? Що е „Подигравателно отношение“? Как ще бъдат обективирани и доказани тези ОСНОВАНИЯ ЗА намеса на държавата по отношение на родителските права. Това вече не е право, а правен абсурд и безсмислица.</p>
<p>Чл. 3, т. 29: „пренебрегване“ е неуспехът на родителя, настойника или попечителя, или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи;</p>	<p>Прекалено широка дефиниция на термина „пренебрегване“. Държавният тоталитаризъм и тук се проявява недвусмислено и без много мисъл за последствията за родителите и техните права. Неуспех, според държавата, която очевидно е запазила за себе си преценката, е и отказът на родителя да образова детето в защита на „репродуктивното здраве“, тоест ако се противопостави на учебната програма, която защитава аборта и различната „сексуална ориентация“ (т. е. хомосексуализъм) в ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ.</p>
<p>Чл. 4. (1) Принципите за гарантиране на правата на детето са: 1. зачитане и спазване на правата на детето, съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето, този закон и останалото законодателство;</p>	<p>Тази защита и позоваването на Конвенцията на ООН е в нарушение на други международни документи, които гарантират правото на родителите. Не са отчетени документите, които защитават правото на родителите да отглеждат децата си според своите убеждения.</p>
<p>Чл. 6. Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация на детето, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, увреждане, затруднения в говора или обучението, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено</p>	<p>Тази забрана за дискриминация на основа „сексуална ориентация“ на практика означава, че родителите не могат да убедят своето дете, повлияно от държавната политика в задължителното държавно училище, че хомосексуализмът не е неговата идентичност. Подобна разпоредба, прикрита под предлог за привидно</p>

<p>състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.</p>	<p>добронамерената „забрана за дискриминация”, е груба, брутална намеса в семейството от държавната администрация, чийто морал се формира от последната политическа конюнктура, а не от моралните ценности с по-висока трайност, като тези на християнството и традиционното разбиране за семейството в обществото. „Сексуалната ориентация” е нововъведен термин, който налага нов морал, измислен от политически лобита на хомосексуалисти във високите етажи на властта в Европейския съюз. Не съществува човешко право на „сексуална ориентация” в нито един международен документ, гарантиращ човешките права. Полът на детето се определя от биологическата му принадлежност, тоест и от неговата психическа обвързаност с тази биология. Както детето не може да избира броя на пръсти на ръцете и краката си, така не може да избира и пола си. В този смисъл настояването за различна „сексуална ориентация” от тази, която естествено му е присъща, трябва да е МОРАЛЕН ВЪПРОС, в който родителите да имат глас, а не измислено право, срещу което не може да се „дискриминира”, тоест не може да бъде дискутирано.</p>
<p>Чл. 7. (1) Най-добрите интереси на детето са първостепенно съображение във всяко решение, което се отнася до грижата или защитата на детето.</p> <p>(2) Най-добрите интереси на детето се определят въз основа на оценка на следните обстоятелства:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. възраст, пол, минало, степен на зрелост, здравословно състояние, образование и други характеристики на детето; 2. желанията и чувствата на детето; 	<p>Точка 2 е изключително лабилна и неопределена категория за дефиниране на „най-добрите интереси на детето” – желанията и чувствата са неопределени и неопределяеми у възрастните много често, какво да кажем за децата? Има ли по-неразумно определение, в който и да било закон? Желанията и чувствата на детето се определят преди всичко от неговата незрялост да взема решения в живота. Затова има родители. Този критерий за определяне на „най-добрите интереси на детето” свидетелства за социално и морално неадекватната същност на законопроекта. Желанието на детето е да яде шоколад и пица всеки ден, и да играе на електронни игри до припадък? Това ли са критериите за „най-добри интереси”?</p>

<p>6. опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена;</p> <p>7. привързаността на детето към родителите му</p>	<p>По т. 6: „Вероятност да му бъде причинена вреда”? Кой определя тази вероятност, нейната степен и възможност да се случи? Безумна и абсурдна разпоредба. Теорията на вероятностите не може да бъде част от законодателство, което засяга правата и интересите на хората и техните деца.</p> <p>Степента на привързаност е неопределима. Тя не може да бъде оценена и не може да бъде основание за лишаването на родителите от техните права, в полза на други членове на „разширеното семейство”.</p>
<p>9. качеството на полаганата грижа за детето и възможността за осигуряването на всички негови потребности от родителите и/или лицата, които полагат грижи за него;</p>	<p>Държавата не може да бъде решаващ орган за „качеството на полаганата грижа”. Възможно е по-бедни материално семейства да предлагат по-високо качество грижа от по-заможни семейства. Потребностите също са разтеглива и категория. На колко почивки на планина или море трябва да бъде заведено едно дете, за да му бъдат осигурени потребностите от почивка?</p>
<p>Чл. 9. (1) Родителите, настойникът или попечителят, или другите лица, които полагат грижи за детето, имат право на:</p> <p>1. психо-социално, медицинско и правно консултиране за насърчаване на позитивно родителство при отглеждането на детето и грижата за неговото образование и развитие;</p>	<p>Какво е „позитивно родителство”?</p> <p>Държавата до този момент в самия този проект се явява като тоталитарен контролиращ елемент в живота на семейството. Според тази концепция „позитивно родителство” ще е само такава, което е в съответствие с държавно-наложената ценностна система в родителството, без отчитане на родителските права.</p>
<p>(3) Родителите, настойникът или попечителят или другите лица, които полагат грижи за детето, имат право да бъдат информирани и консултирани за всички мерки и действия, предприемани по този закон, с изключение на случаите по чл. 21, ал. 2, и имат право да поискат промяна на мерките при изменение на обстоятелствата.</p>	<p>Абсолютно недопустимо и противозаконно изключение! Особено при положение, че дефиницията на „най-добри интереси” на детето в законопроекта са с абсурдна правна и житейска логика и основания.</p>
<p>Чл. 10. (1) Детето има право на живот и на най-високия достижим стандарт на грижи</p>	<p>Това право има всяка личност. Защо е нужно да се повтаря тук?</p>

за здравето му веднага след раждането му.	
Чл. 13. (1) Дете, родено на територията на Република България, придобива българско гражданство при условията и по реда, предвидени в Закона за българското гражданство.	Тази препратка към Закона за българското гражданство е ненужна. Целият този раздел е излишен.
Чл. 14. (1) Детето има право да живее и се развива в безопасна и сигурна среда. (2) Детето има право на закрила срещу всяка форма на насилие , изоставяне или експлоатация, която засяга живота, здравето или развитието му.	Ал. 2: Отново имаме нарушаване на правото на родителите да възпитават децата според своите убеждения, включително и да прилагат физическо дисциплиниране.
Чл. 17. (1) Не се допускат деца до обществени места, в които няма обособени помещения за непущачи, в които се представят програми с еротично или порнографско съдържание, организират се хазартни игри по смисъла на Закона за хазарта, предлагат се сексуални услуги или консумация на психотропни вещества. (2) Общинските съвети и държавните органи по този закон могат да приемат и други ограничителни мерки с цел осигуряване на безопасността на децата и на тяхното нормално физическо, умствено, психично, социално и образователно развитие.	По ал. 2: Законът дава правомощия без ясни категории – всеки държавен орган и община може да измисли правила, които привидно попадат в тази категория на защита.
(4) Родителите, настойникът или попечителят или другите лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да не допускат участието му в реклами или други форми на търговски съобщения за генетично модифицирани храни	Това трябва да решат родителите, не законодателя. Не е нужна някаква лична за законодателя кауза, в случая „генно модифицирани храни”, да се превръща в закон. А какво да кажем за „правата” на животните? А за глобалното затопляне? И тях ли да включим в Закона за детето?
Свобода на съвестта и религията Чл. 20. (1) Детето формира възгледите си свободно и с подкрепата на родителите си , настойника или попечителя.	Тази разпоредба обръща всеки закон, международен договор и житейска логика в отношенията родители-деца и техните права с главата надолу. Не родителите подкрепят свободното формиране на възгледите на детето, а обратното – родителите са свободни да формират възгледите на детето си без държавна намеса.

	<p>Какво значи детето „свободно” да формира възгледите си? Изискването това формиране на възгледите да стане с „подкрепата” на родителите означава, че детето може да реши в какво да вярва, а родителите само да го подкрепят, в тези му вярвания. В условията на задължително държавно училище, което е основано на безбожието и хуманистическия атеизъм, тази разпоредба означава, че ако детето на вярващи родители посещава държавното училище и там то формира еволюционни възгледи за произхода на света и човека, защото други не се преподават, родителите трябва да подкрепят възгледите, формирани у детето!? С тази разпоредба се циментира правото на държавата на НАЛАГА идеологически светоглед на децата в държавните училища, въпреки вярата, убежденията и волята на родителите. Това е драстично нарушение на родителските права. Напротив, родителите имат правото да формират убежденията на СОБСТВЕНИТЕ СИ ДЕЦА. Тези деца не растат в „свободна среда”, за тях не се грижат неопределени хора, и тези, които биологически, финансово, емоционално и физически са ТЕХНИ РОДИТЕЛИ, не могат да бъдат лишавани от правото да формират светогледа на децата си. Тази разпоредба е поредно доказателство за тоталитарното мислене на държавата в този проектозакон.</p>
<p>Право на информиране</p> <p>Чл. 21. (1) Детето има право на информация, за да може да упражнява своите права и свободи по начин, който осигурява неговото нормално физическо, умствено, психично и социално развитие. <u>(2) Детето има право да бъде информирано и консултирано и без знанието на родителите му или на лицата, които полагат грижи за отглеждането му, ако това е необходимо с оглед защита на неговите най-добри интереси и в случай, че уведомяването на тези лица би засегнало</u></p>	<p>Ал. 2: ТОЗИ ТЕКСТ Е НЕДОПУСТИМ В КОЙТО И ДА Е ЗАКОН. В никакъв случай не може детето да бъде лишавано от участието на неговите родители в процеса на въздействие от страна на бюрокрацията върху съзнанието му. Никаква форма на консултация или информация не може да бъде осъществявана от държавните чиновници в нарушение на правото на родителите да знаят как биват третирани собствените им деца от държавните бюрократи. Родителите са лишени от право на грижа и въздействие над собствените си деца. Родителите са третирани в тази</p>

<p><u>тези интереси.</u></p>	<p>разпоредба като ЕСТЕСТВЕНИ ВРАГОВЕ на децата си, а държавният чиновник - като естествен съюзник. Едно от многото доказателства за анти-семеен замисъл на съставителя на законопроекта.</p>
<p>(6) Детето има право на защита срещу информация и материали и по-специално на такива, които се пренасят чрез информационни и комуникационни технологии и които са вредни за неговото нормално физическо, умствено, психично и социално развитие.</p>	<p>Коя е вредната за „социалното развитие“ на детето информация? Може би брошури на „религиозни секти“ попадат в тази категория? Трябва да са изрично изброени и определяеми, а не оставени на произволното тълкуване на администрацията.</p>
<p>Право на изразяване</p> <p>Чл. 22. (1) Детето има право на свобода на изразяване.</p> <p>(2) Органите и лицата по този закон са длъжни да съдействат на детето да търси, получава и предава информация и идеи, устно или писмено, чрез изкуствата или чрез медиите по избор на детето и навсякъде, където детето пребивава.</p>	<p>Не, няма такава свобода на изразяване на детето, поне не в нейния чист вид. То има свобода да събира информация само дотолкова, доколкото неговите родители решат. Може детето да иска да събира информация за порнографски материали, станали му достъпни от съученици в училище. И то ще настоява за правата си по този закон, без родителите да могат да се противопоставят. Правото на свобода на изразяване, информация, сдружаване и съвест са политически права, които са обвързани с участието на зрели хора в един сложен процес. Децата могат да участват само частично в този процес и не могат да имат подобни права самостоятелно от нужното водителство по тези въпроси, доставяно им от родителите.</p>
<p>Свобода на сдружаване и на мирни събирания</p> <p>Чл. 23. (1) Децата, навършили 14 години, имат право да членуват в детски организации и сдружения както и да организират и да участват в мирни събирания.</p> <p>(2) Държавата и общините насърчават юридическите лица с нестопанска цел, работещи в областта на правата на децата, които създават или подпомагат организации на деца.</p> <p>(3) Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в политически,</p>	<p>Правата на децата не могат да бъдат противопоставяни на правата на родителите. И в този текст, както и в целия законопроект, имплицитно се настоява именно за такова противопоставяне. Общата формулировка на чл. 23, ал. 3 предполага, че всяко дете може да бъде "закриляно" неправомерно срещу вярата и убежденията на своите родители от държавната администрация, склонна към произвол. Едно дете, което посещава църква с родителите си може да бъде счетено като обект на нужна закрила поради "въвличане в религиозни дейности". „Всяко дете“ означава, че няма родители, които да се</p>

<p>религиозни и синдикални дейности.</p>	<p>чувстват защитени в правото си да формират миогледа на своите деца. В този смисъл има и вътрешно противоречие в законопроекта между тази разпоредба и привидната гаранция на свобода на вярата и съвестта, залегнали в чл. 20, ал. 2, в който се твърди, че вярванията на децата до 14 г. се определят от родителите им. Така за това, че единият родител, който е вярващ, заведе детето си на богослужение, другият родител се оплаче на социалните служби, глобата е до 5000 лева. Това са 10 средни работни заплати за много населени места в България. Като "нарушението" много лесно може да бъде квалифицирано като такова от доказано атеистично настроените държавни органи.</p>
<p>Чл. 27. (1) Детето има право на безплатна, достъпна и безопасна грижа за здравето и рехабилитация, както и на най-високия достижим стандарт на медицинско обслужване, предоставено в съответствие с утвърдените добри медицински практики.</p> <p>(2) Държавата и общините осигуряват условия за упражняване на правото по ал.1 включително и чрез:</p> <p>...</p> <p>5. прилагане на мерки за семейно планиране и репродуктивно здраве, включително информиране за опасностите на ранната бременност, предпазването от нежелана бременност и за безопасното ѝ прекратяване.</p>	<p>Ал. 2, т. 5: Държавата се грижи за раздаването на противозачатъчни средства и насърчава абортите сред „децата”. Това може да става без информация и съгласието на родителите, съгласно чл. 31 ал. 3 от този законопроект.</p>
<p>Репродуктивно здраве и семейно планиране</p> <p>Чл. 29. (1) Министърът на здравеопазването и министърът на образованието, младежта и науката осигуряват прилагането на подходящи учебни програми за сексуално и репродуктивно здраве и семейно планиране в системата на предучилищното и училищното образование.</p>	<p>Кои са „организациите с нестопанска цел, работещи в областта на сексуалното и репродуктивно здраве и семейното планиране”? Това са: (1) групи на радикални феминисти, които настояват абортът да бъде право на всяка жена, без право на нероденото дете да бъде защитено от отнемане на живота му; (2) хомосексуални организации, чиято цел е пропаганда в училищата на новия вид</p>

<p>(2) Органите по ал. 1 насърчават организациите с нестопанска цел, работещи в областта на сексуалното и репродуктивно здраве и семейното планиране и си сътрудничат с тях при обучението на децата и учениците, както и при изпълнение на информационни кампании в тази област.</p>	<p>морал, в който „сексуалната ориентация” и хомосексуализма се представят на невинни деца като нещо нормално и добро. Такъв е опитът на редица западни страни, включително САЩ, Великобритания, Германия.</p> <p>В тази ситуация държавата ще налага радикалните социални експерименти на подобни специални интереси със силата на закон и държавна принуда. Въвеждане на хомосексуална толерантност от най-ранна детска възраст в задължителните държавни училища. Не бива да забравяме, че хомосексуалните групи не само представят своята гледна точка, но насърчават децата, далеч от родителския поглед да „експериментират” със своята сексуалност.</p>
<p>Право на образование</p> <p>Чл. 34. (1) Детето има право на предучилищно и училищно образование. Това право се осъществява при условия и по ред, определени в Закона за народната просвета.</p> <p>(2) Предучилищното образование е задължително за дете, навършило 5 години. Училищното образование е задължително за дете, навършило 7 години и продължава до навършване на 16 години.</p> <p>(3) Родителите и лицата, които полагат грижи за детето, са длъжни да осигурят редовното посещаване на учебните занятия от детето, включително материалните условия и подкрепата за подготовката на детето за училище.</p>	<p>Ал. 2: Невъзможно е едно право да бъде въведено в задължение (освен в изключително редки случаи). Или е право или е задължение – това е основен принцип в правото и законотворчеството. Не е уточнено и чие задължение е образованието. Не се отбелязва фактът, че тази разпоредба, както и Законът за народната просвета нарушават ЕКПЧ, протокол 1, ал. 2 за задължението на договарящите държави да уважават философските и религиозни убеждения на родителите относно образованието на техните деца.</p> <p>чл. 34, ал. 3. Тази задължителност <u>не отчита несъгласието на родителите с ценностната система и начина на провеждане на обучение в държавните училища.</u> Тук не се подкрепя семейството от държавата, а държавата задължава родителите да осигурят децата си в залите на социалния експеримент, провеждан в държавните училища. Фашизъм и комунизъм са социално-държавните устройства, които провеждат подобна политика спрямо децата и семейството.</p> <p>Отговорните родители биха могли да</p>

	<p>предпочетат по-ефективни и безопасни за духовното и физическо развитие образование на децата си от това, което може да предложи колабиралата задължителна държавна образователна система. Тази разпоредба само отразява тоталитарното и безотговорно, анти-семеино отношение на авторите на този законопроект. Не само това - ако родители упражнят законното си право на алтернативно на държавното образование за своите деца, подлежат на сурови административни наказания, глоба - вж. чл. 221, ал. 7.</p>
<p>ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ПРАВО НА РОДИТЕЛСКИ ГРИЖИ</p>	<p>Тази глава 4 – „Право на родителски грижи” е напълно излишна. Материята е подробно и изчерпателно уредена в Семейния кодекс - Глава девета. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РОДИТЕЛИ И ДЕЦА</p>
<p>Родителски права и задължения</p> <p>Чл. 46. (1) Родителите имат равни права и задължения и всеки от тях полага грижи за физическото, психичното, социалното и образователното развитие на детето съобразно своите възможности и потребностите и талантите на детето.</p> <p>(2) Родителите нямат право да използват насилие, принуда и други методи на възпитание, които накърняват достойнството на детето.</p>	<p>Тоест по определение за „насилие” от чл. 3, т. 26 и 27 родителят не може да причини болка или страдание на детето – физическо „насилие” и не може да го подценява, да му се подиграва, да го заплашва („довечера няма да гледаш детското филмче, ако не слушаш”), да го дискриминира („ти си момченце, а не момиченце, не може да се обличаш в роклички” – дискриминация на основа сексуална ориентация), или „други форми на отрицателно отношение” – тук вече може да дадете свобода на фантазията си. Тук не говорим вече за право, а за литературно съчинение. Остава открит въпросът: Какви методи на възпитание според авторите на законопроекта следва да употребяват родителите, особено за по-малките деца?</p>
<p>Разрешаване на спорове между детето и родителите</p> <p>Чл. 49. (1) При разногласие между родителите и детето, то може да потърси съдействие от дирекция „Социална подкрепа” по настоящия си адрес. На детето</p>	<p>Родителите са лишени чрез закона от водещата и определяща роля на възпитатели на собствените си деца. „Разногласие” между родителите и детето могат да възникнат при и по повод неизброими житейски и битови ситуации. Тук властта се дава на неукрепналата</p>

<p>се осигурява среща-разговор с вещо лице-психолог, който консултира детето и при нужда, съвместно със социален работник от съответната дирекция „Социална подкрепа”, се изработва план за работа с детето и членовете на семейството му.</p>	<p>личност на детето и разбира се на държавата и нейните чиновници, които нямат биологична, емоционална или материална обвързаност и ангажимент към детето. Тази разпоредба е недопустима намеса на държавата във вътрешното функциониране на семейството и упражняването на правата и задълженията на родителите.</p>
<p>Управление и разпореждане с имуществото на детето</p> <p>Чл. 50. (1) Родителите управляват имуществото на детето в негов интерес и с грижата на добър стопанин.</p> <p>(2) Доходите от имуществото на детето, които не са необходими за негови нужди, могат да се използват за задоволяване на потребности на семейството.</p>	<p>Неясно е какво е „имуществото на детето”, което имущество не е част от имущество, предоставено му от РОДИТЕЛИТЕ? Колко родители управляват „имуществото на детето” в негова вреда, за да е нужна една такава законова разпоредба? Повторение на уредбата на въпроса в СК.</p> <p>Имуществените права и отговорности в семейството и отглеждането на деца са обърнати с главата надолу в тази недомислена разпоредба.</p>
<p>Упражняване на родителските права и задължения</p>	<p>Повторение на Семейен кодекс.</p>
<p>Споразумение при раздяла на родителите</p> <p>Чл. 52. (1) Когато родителите не живеят заедно, те могат да постигнат съгласие относно местоживеенето на детето, мерките за упражняването на родителските права, личните отношения между детето и родителя, който няма да живее с него и издръжката на детето. Това споразумение може да се постигне с помощта на квалифициран медиатор.</p>	<p>Тази алинея и следващата, (която не е цитирана), почти дословно повтарят чл. 127 от СК. Цитираме само като един от много примери за преписването в проекта на материя, вече уредена в други закони.</p>
<p>Лични отношения между дете и родител</p> <p>Чл. 55. (1) Детето има право на лични отношения с двамата родители.</p>	<p>Недопустима, тоталитарна намеса във вътрешните работи на семейството. На случайно тези отношения са лични и не подлежат на публичен и държавно-административен контрол докато няма разпад на семейството, който се регистрира и от закона, тоест СК.</p>
<p>Настаняване по съдебен ред</p> <p>Чл. 77. (1) Директорът на дирекция "Социална подкрепа" отправя молба за</p>	<p>Защо социалните да преценяват кои са „най-добрите интереси” на детето? На тях им е дадена повече власт за тази преценка от майката и бащата.</p>

<p>настаняване на детето до Районния съд по настоящия адрес на детето. При настаняване по чл. 74, искането се отправя в срок от два месеца от издаването на заповедта по чл. 74, ал. 1.</p> <p>(2) Когато най-добрите интереси на детето налагат това, дирекция "Социална подкрепа" може да поиска и ограничаване на родителските права.</p>	
<p align="center">ГЛАВА СЕДМА ОСИНОВЯВАНЕ</p>	<p>Вече уреден въпрос от СК.</p>
<p>Осиновяване без съгласие на родителя</p> <p>Чл. 123. (1) Осиновяване без съгласие на родителя се допуска, когато той трайно не полага грижи за детето и не дава издръжка или го отглежда и възпитава по вреден за развитието му начин.</p>	<p>Още един пример за буквално преписване от Семейния кодекс – чл. 93.</p>
<p align="center">Социални услуги за деца и семейства</p> <p>Чл. 152. (1) Детето и неговото семейство имат право на социални услуги, съобразени с възрастта и индивидуалните потребности на детето и неговото семейство.</p> <p>(2) Социалните услуги за деца и семейства са насочени към:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. подкрепа за развитието на детето; 2. превенция на рисковете за детето и семейството; 3. ранна интервенция, включително и на увреждания; 4. преодоляване на настъпили рискове и кризи в семейството; 5. други. 	<p>Небалансирано преекспониране на подкрепата на детето за сметка на неговите родители.</p>
<p align="center">Защита срещу насилие</p> <p>Чл. 196. (1) Детето има право на защита срещу въвличане в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, умствено, психично, социално и образователно развитие.</p>	<p>Чл. 196, ал. 2 въвежда нова форма на насилие, от която трябва да бъде защитено детето – „психическо”. Това е несъществуваща в правото категория защото тя е неустановима с обективни за правото средства. Несъществуваща е и категорията „друго насилие”. Може би</p>

<p>(2) Детето има право на защита срещу методи на възпитание, нарушаващи неговото достойнство, срещу физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие, противоречащи на неговите интереси.</p>	<p>насилие чрез телепатия? Изключително проблематичен текст. Директна намеса на държавата в ценностите на семейството и изграждането на семейна среда. Няма никакво основание да се счита, че законодателят или държавният чиновник могат да преценят кои методи на възпитание са приемливи или не, в негов интерес или не. Кои са „методите, нарушаващи достойнството на детето“? какво е „достойнство“ и какъв тип достойнство има едно дете в сравнение с един възрастен? Кои форми на въздействие са „противоречащи на неговите (на детето) интереси“? В интерес на детето, според него, е да играе електронни игри цял ден. Ако майката или бащата го лишат от този детски „интерес“ те биха попаднали под ударите на чл. 196, ал. 2. То има право на защита срещу тази форма на въздействие, противоречаща на неговите интереси. Освен това, физическото дисциплиниране, в което се прилага причиняване на болка в определени рамки и процедура, са въпрос на РЕЛИГИОЗНА СВОБОДА на родителите да прилагат на дело верските си убеждения. Пример от Светото Писание: „Възпитавай детето отрано в подходящия за него път и то няма да се отклони от него, дори когато остарее“ (Стар Завет, книга Притчи гл. 22, ст. 6) и „Безумието е вързано в сърцето на детето, но тоягата на наказанието ще го изгони от него“ (Пр. 22:15). .</p>
<p>Задължение за съдействие</p> <p>Чл. 198. (1) Лице, на което стане известно, че дете е жертва на насилие, е длъжно незабавно да уведоми дирекция "Социална подкрепа" или Министерство на вътрешните работи.</p>	<p>Това уведомяване следва и изискването на чл. 196, ал. 2, тоест ако майка напляска тригодишния си син по задните части в парка за непослушанието му, следва свидетелите на този „акт на насилие“ да уведомят полицията и дирекция „Социална подкрепа“ незабавно. Нужно е подобно разиграване на житейска ситуация, за да стане ясно колко необмислен, неправилен и опасен е този законопроект за целостта и здравето на семейната институция в</p>

	<p>България.</p> <p>При дефиницията за насилие по чл. 196, ал. 2 – освен физическо, то е „психическо” и „друго”, дори мисловното насилие над детето трябва да бъде докладвано от някой, който наблюдавайки изражението на лицето на майката може да предположи, че тя си е помислила да напляска непокорната си дъщеря, например.</p>
<p>Координационен механизъм при насилие</p> <p>Чл. 200. (1) За осигуряване на защита на дете, в риск или жертва на насилие или експлоатация, дирекция „Социална подкрепа” създава мултидисциплинарен екип, членовете на който работят заедно до приключване на случая. Екипът разработва план за действие за защита на детето или за предотвратяване на насилието.</p>	<p>Това „насилие” включва и дисциплиниране от родителите.</p>
<p>Защита на дете, жертва на насилие или експлоатация</p> <p>Чл. 201. (1) Защитата на дете, в риск или жертва на насилие или експлоатация се предприема след проучване на случая от мултидисциплинарния екип и съгласно предложения от него план за действие по чл. 200, ал. 1.</p> <p>(2) Планът за действие съдържа здравни, социални и образователни услуги за превенция на насилието или за възстановяване и ресоциализация на детето.</p> <p>(3) Когато насилието е извършено от лицата по чл. 197, ал. 1, на детето-жертва може да се предостави закрила с настаняване извън семейството в кризисен център за деца, пострадали от насилие или жертви на трафик. Настаняването се извършва по реда на чл. 78. В решението на съда се постановяват мерки по отношение на родителските права и насочване на родителите към услуги за повишаване на родителския капацитет по предложение на дирекция „Социална подкрепа”.</p> <p>(4) Когато насилието е извършено от</p>	<p>Ал. 3: Тези „лица” по чл. 197, ал. 1 включват и родителите на детето, неговите баща и майка. Насилието може да включва физическо дисциплиниране с цел изграждане на характер и възпиране на неправилно поведение у детето, от родителите.</p> <p>Настаняване извън семейството е по чл. 78, тоест след решение на съда.</p> <p>По ал. 4: Отново възниква въпроса за степента на „насилие”. Къде е границата между физическо наказание и насилие? Тя не е поставена, нито е премислено от автора на законопроекта, че въобще има такава категория. Това отваря врата за опасно навлизане в семейството в нарушение на правата на същото да функционира без държавна намеса.</p>

<p>лицата по чл. 197, ал. 1, дирекция "Социална подкрепа" може да се обърне към съда или прокурор за предприемане на мерки по отношение на извършителя по Закона за защита от домашното насилие.</p>	
<p>Чл. 204. В рамките на своите правомощия:</p> <p>1. министърът на труда и социалната политика:</p> <p>...</p> <p>2. министърът на здравеопазването:</p> <p>г) разработва, в сътрудничество с министъра на образованието, младежта и науката, държавните образователни изисквания и учебни програми в областта на здравното образование на децата, включително за сексуалното и репродуктивно здраве и семейно планиране.</p>	<p>Чл. 204, т. 2, г): Налагане на аборта и хомосексуализма като приемливи морални категории със силата на държавната принуда в образователните програми, контролирани от държавата.</p>
<p>Комисия по правата на детето Чл. 205 и сл.</p>	<p>Създава се нова, ненужна бюрокрация, в тежест на българския данъкоплатец в условията на финансова криза.</p>
<p>Производство пред комисията Чл. 209</p>	<p>Нов, квази-съдебен административен орган, утежняващ правоприлагането и правораздаването.</p>
<p>Жалби и сигнали до комисията</p> <p>Чл. 210. (1) Жалбите и сигналите могат да бъдат писмени или устни, подадени лично, по пощата или по факс, телекс и електронна поща. Когато са написани на чужд език, те се придружават с превод на български език. Към жалбата могат да бъдат приложени и писмени доказателства.</p> <p>(2) Жалбата или сигналът трябва да съдържат името и адреса на жалбоподателя, описание на нарушението, органа, администрацията или лицето, срещу които се подава жалбата.</p> <p>(3) Анонимни жалби и сигнали, с изключение на тези, които се отнасят до насилие над дете, както и такива за нарушения, извършени преди повече от две</p>	<p>Недопустимо е подаването на АНОНИМКИ! Времето на анонимните доноси е отминало и анонимността няма място в гражданското общество и никой тип правораздаване. С това правило се нарушава ЕКПЧ и правото на справедлив процес.</p>

<p>години, не се разглеждат.</p>	
<p>Национален съвет за детето Чл. 216 и сл.</p>	<p>Втори клон от бюрократични структури - Национален съвет за детето към МС. Има нестопански организации, които се занимават с благотворителност за непълнолетни и малолетни. Въвлича се и ресурса на омбудсмана на РБ в неприсъща за него дейност – участие в дискусии на изпълнителната власт.</p>
<p>ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА КОНТРОЛ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ Санкции – чл. 221</p>	<p>Глобите са неразумно завишени.</p>
<p>Чл. 221 (7) Родител, настойник, попечител или друго лице, което полага грижи за дете, който в нарушение на чл.34, ал.3 не осигурява редовното присъствие на детето на учебни занятия за времето, през което то подлежи на задължително предучилищно или училищно образование, се наказва с глоба в размер от 200 до 1 000 лв., а при повторно нарушение - с глоба в размер от 500 до 2 500 лв.</p>	<p>С тази разпоредба се нарушава Протокол 1, чл. 2 от ЕКПЧ – родителите имат право на образование за децата си съгласно своите убеждения. Тези убеждения могат да включват ПРОТИВОПОСТАВЯНЕ на задължителното държавно образование и предоставяне на образование в друг, избран от родителите формат.</p>
<p>(10) Който в нарушение на чл.23, ал.3 въвлича дете в политически, религиозни и синдикални дейности се наказва с глоба или имуществена санкция от 2000 до 4000 лв. за първо нарушение, а при повторно нарушение с глоба от 4000 до 5000лв.</p>	<p>Чл. 221, ал. 10 предвижда наказание в нарушение на свободата на религията и съвестта на родителите и техните деца. След като чл. 23, ал. 3 предвижда закрила на „всяко дете” от въвличане в религиозни дейности, без ясно разбиране какво представлява „въвличане в религиозни дейности”, всяко дете на вярващи родители е потенциален обект на такава „закрила” и глоба до 5000 лв. Ако си заведете детето на църква, и на някой не му се хареса тази идея, той или тя може да се оплаче на властите, че въвличате дете в религиозни дейности, и ще ви бъде наложена глоба, а и може да се реши от мултидисциплинарната комисия на социалните, че вие проявявате „насилие” -не физическо или „психическо”, а от „друг” вид, както предвижда законопроектът.</p>

Край на Анализ на Проект за Закон за детето